जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक
भूमी अभिलेख (म. रा.) पुणे
संकलन
दिनांक 1 FEB 1996

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेतील पदांवर केल्या जाणा-या अस्थायी नेमणुकांबाबत....

महाराष्ट्र शासन,
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक, क्रमांक-एसआरव्ही-1095/प्र.क्र.50/95/12,
मंत्रालय, मुंबई-400 032, दिनांक 1 नोव्हेंबर, 1995.

GR1995110101

संदर्भ :- (1) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-1087/200/प्र.क्र.87/12, दिनांक 26 ऑगस्ट, 1988.

(2) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-1087/200/प्र.क्र.87/12, दिनांक 8 ऑक्टोबर, 1990.

शासन परिपत्रक

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 320 अन्वये लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेतील पदांवर सरळसेवेने करावयाच्या नियुक्त्या या आयोग पुरस्कृत उमेदवारांमधून करणे, तसेच पदोन्नतीने करावयाच्या नियुक्त्यांबाबत आयोगाचा सल्ला घेणे राज्य शासनावर बंधनकारक आहे. त्यामुळे पदोन्नतीने नियमित नियुक्त्या करण्यापूर्वी निवडसूचीला आयोगाची मान्यता [illegible] आवश्यक आहे. सरळसेवेने किंवा पदोन्नतीने भरावयाच्या पदांचा वास्तव आगाऊ आढावा घेऊन आयोगाकडे [illegible] पाठविणे किंवा [illegible] आयोगाची मान्यता घेणे आणि त्यानंतर [illegible] होणा-या पदावर पदोन्नती करणे आवश्यक आहे. परंतु प्रशासनाच्या सोयीकरता अपरिहार्य परिस्थितीत पदे तात्पुरती भरणे शक्य व्हावे यासाठी आयोगाच्या मान्यतेशिवाय केवळ अंतरिम व्यवस्था करता यावी म्हणून एक वर्षाच्या कालावधीकरिता अस्थायी नियुक्त्या करण्याची तरतूद महाराष्ट्र आयोग (विचारविनिमयापासून सूट) नियमावलीच्या नियम (3)(2)(ब) अन्वये केलेली आहे. तथापि, अशा स्वरुपाच्या अस्थायी नेमणुका केलेल्या पदावर तातडीने आणि एक वर्षाच्या आत आयोगाच्या शिफारशीने उमेदवारांची नियमित नियुक्ती करणे आवश्यक आहे. तथापि, ही कार्यपध्दती कसोशीने पाळली जात नसल्याने त्याबाबत या विभागाने सर्व विभागांना वेळोवेळी आवश्यक त्या सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत, असे असूनही अस्थायी नियुक्त्यांना विहित मुदतीत आयोगाची मान्यता घेण्याबाबत मंत्रालयीन विभाग पुरेशा गांभीर्याने कार्यवाही करत नाही, असे आढळून आले आहे.

2. या विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक-2 येथील दिनांक 8 ऑक्टोबर, 1990 च्या परिपत्रकान्वये अस्थायी नियुक्त्या आयोगाच्या सहमतीशिवाय एक वर्षापेक्षा अधिक काळ चालू राहू नयेत, यासाठी अंमलात आणावयाच्या कार्यपद्धतीबाबत सूचना निर्गमित केल्या आहेत, त्यानुसार नियुक्ती आदेशात नियुक्ती एक वर्षाच्या कालावधीपर्यन्त अंमलात राहील आणि त्या कालावधीनंतर त्या आपोआप संपुष्टात येतील, असा उल्लेख नियुक्ती आदेशात करावयाचा आहे. तथापि स्पष्ट सूचना देऊनदेखील त्याचे तंतोतंत पालन होत नाही आणि विहित मुदतीत आयोगास संदर्भ केला जात नाही, असे निदर्शनास आलेले आहे. त्याचप्रमाणे नियुक्त्या नियमित करण्याबाबत आयोगाने मागविलेली माहिती, गोपनीय अहवाल इत्यादि आयोगाला तातडीने उपलब्ध केले जात नाहीत. परिणामी, आयोगाच्या सहमतीशिवाय मोठ्या प्रमाणावर अस्थायी नियुक्त्या दीर्घकाळ चालू राहतात याबाबत आयोगाने तीव्र नाराजी व्यक्त केलेली आहे.

3. वरील अनियमिततेशिवाय आयोगाच्या कक्षेतील पदांवर नियुक्तीसाठी आयोगास प्रस्ताव सादर न करणे, सरळसेवेने नियुक्तीसाठी मागणीपत्र पाठविताना संपूर्ण आढावा न घेता कमी पदासाठी उमेदवारांची मागणी करणे, राजपत्रित स्तरावरील श्रेणी वर्धीत केलेल्या पदांबाबत आयोगाशी विचारविनिमय न करणे, सेवाप्रवेश नियम शीघ्रतेने विहित करण्याची कार्यवाही न करणे, इत्यादी अनियमिततेच्या बाबी आयोगाने या विभागाच्या निदर्शनास आणून दिलेल्या आहेत.

4. संदर्भाधीन क्रमांक-1 येथील शासन परिपत्रक, दिनांक 26 ऑगस्ट, 1988 अन्वये आयोगाकडे संदर्भ करणे आवश्यक असलेले एकही प्रकरण संदर्भ करावयाचे शिल्लक राहिलेले नाही आणि सरळसेवेने पदे भरण्यासाठी मागणीपत्र आयोगाकडे पाठविण्यात आलेली आहेत, असे प्रमाणित करून त्याच्या सूचना या विभागाकडे पाठविण्याबाबत आदेश देण्यात आले होते, परंतु त्याबाबत देखील विभागाकडून पुरेसा प्रतिसाद मिळालेला नाही.

5. वरील परिच्छेदात नमूद केल्याप्रमाणे या अनियमिततांस तसेच विहित कार्यपध्दतीचे काटेकोरपणे पालन केले जात नाही, असे आढळून आल्याने या विभागाच्या दिनांक 26 ऑगस्ट, 1988 च्या परिपत्रकातील आदेशांचा पुनरुच्चार करून आयोगास संदर्भ करणे आवश्यक असलेले एकही प्रकरण शिल्लक नसल्याचे तसेच सरळसेवेने भरावयाची पदे भरण्यासाठी मागणीपत्र आयोगाला पाठविण्यात आली आहेत, असे प्रमाणित करून या विभागास ताबडतोब कळविण्याच्या सूचना सदर परिपत्रकान्वये सर्व विभागांना पुन्हा देण्यात येत आहेत. या प्रमाणित पत्राशिवाय विभागाकडून प्राप्त होणा-या निवडसूचींचे प्रस्ताव या विभागाकडून तपासण्यात येणार नाहीत याची विभागांनी कृपया नोंद घ्यावी.

6. या विभागाच्या दिनांक 8 ऑक्टोबर, 1990 च्या परिपत्रकातील सूचनांनुसार अस्थायी नियुक्त्यांबाबत तसेच आयोगाच्या सूचनांनुसार आवश्यक ती कार्यवाही झालेली नाही, अशा प्रकरणांचा आढावा घेऊन त्या अनियमिततेबाबत संबंधित अधिका-यांवर जबाबदारी निश्चित करून त्यांच्याविरुध्द काय कार्यवाही करण्यात आली, त्याची माहिती देखील या विभागास दिनांक 15 नोव्हेंबर, 1995 पर्यन्त उपलब्ध करावी, असेही आदेश देण्यात येत आहेत. विभागांनी त्यानुसार त्यांचा अहवाल विहित मुदतीत या विभागाकडे पाठवावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

के. सी. श्रीवास्तव,
प्रधान सचिव (सेवा).

प्रत,

शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव आणि सचिव,
* सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
मंत्रालयाचे सर्व विभाग,
सामान्य प्रशासन विभागाची सर्व कार्यासने,
निरनिराळ्या मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख,
निवड नस्ती, कार्यासन क्रमांक 12.

---

* पत्राने.

क्र. आस्था / अस्थायीनेमणूका / [illegible]
पुणे दि. [illegible]

प्रति,
कपसं (सर्व) यांना माहितीसाठी व योग्यत्या कार्यवाहीसाठी

एच-1159(4000-11-95)-[illegible]

का/[illegible]

प्रति. का/[illegible]-४, ५, ६ यांना माहितीसाठी